

תכנית מתאר כוללנית

סיכום סדנת מטרות
15.06.2016

טיוטה להערות
עדכון: 10.7.2016

תוכן

- 2.....מבוא
- 3.....סיכום סדנת המטרות
- 4.....תמונות מהסדנא

מבוא

המועצה האזורית דרום השרון החליטה להכין תכנית מתאר כוללנית למועצה, תכנית שמטרתה לגבש חזון תכנוני ולהוות בסיס אסטרטגי סטטוטורי משותף להשגת היעדים של חזון זה. התכנית תגדיר את השלד המרכזי הראשי של המועצה ותתאם בינה לבין תכניות הישובים, התכניות הארציות והמחוזיות ומדיניות הממשלה. התכנית תנחה את הכנתם של תכניות מפורטות ותואמות בסמכות הועדה המקומית.

בשלב הראשון בהכנת התכנית נעשה ניתוח של עוצמות המועצה והאתגרים העומדים בפניה והתוצר של שלב זה, הוא מסמך ניתוח המצב הקיים במועצה. השלב הנוכחי יכלול גיבוש חזון ופרוגרמה למועצה. בשלבים הבאים יגובשו חלופות תכנון למועצה, תבחר חלופה מועדפת או משולבת והיא תפורט. בהמשך התכנית הועדה המקומית והועדה המחוזית ידונו בתכנית עד לאישורה.

הכנת תכנית המתאר הכוללנית למועצה מבוססת על עקרונות התכנון האסטרטגי והקיימות, עקרונות שמנחים הן את הובלת תהליך התכנון והן את תכולתם של תוצרי התכנון. כנגזרת מעקרונות אלה, המתודולוגיה להכנת התכנית מבוססת על עבודה בשני מימדים השזורים זה בזה: מימד שיתוף בעלי העניין ומימד העבודה האנליטית. שיתוף בעלי העניין מביא לתהליך התכנון את הידע והניסיון שקיימים באזור, יוצר מחויבות, הסכמות רחבות ותמיכה בתכנית, ועל ידי כך משפר את סיכוייה להתממש. שיתוף בעלי העניין הופך את הכנת התכנית המיתאר למהלך דמוקרטי חגיגי, מקיף ומשתף של תושבי המועצה ונציגיהם. בתהליך משתתפים מגוון בעלי העניין הקשורים למועצה האזורית דרום השרון: תושבים, נבחרי ציבור ועובדי מועצה, נציגים של משרדי ממשלה, ארגונים חברתיים, ארגונים ירוקים ועוד.

אחד המנגנונים לשיתוף בעלי עניין הוא עריכת דיונים מובנים של בעלי עניין מוגדרים: תהליך שיתוף מתמשך עם קבוצה של כמה עשרות בעלי עניין שכולל עריכת ניתוחים להערכת מוצרים תכנוניים בשלבים המוקדמים של התכנית, משלב של הברור המוקדם ואיסוף הנתונים ועד לשלב הערכת פרוט החלופה התכנונית המועדפת.

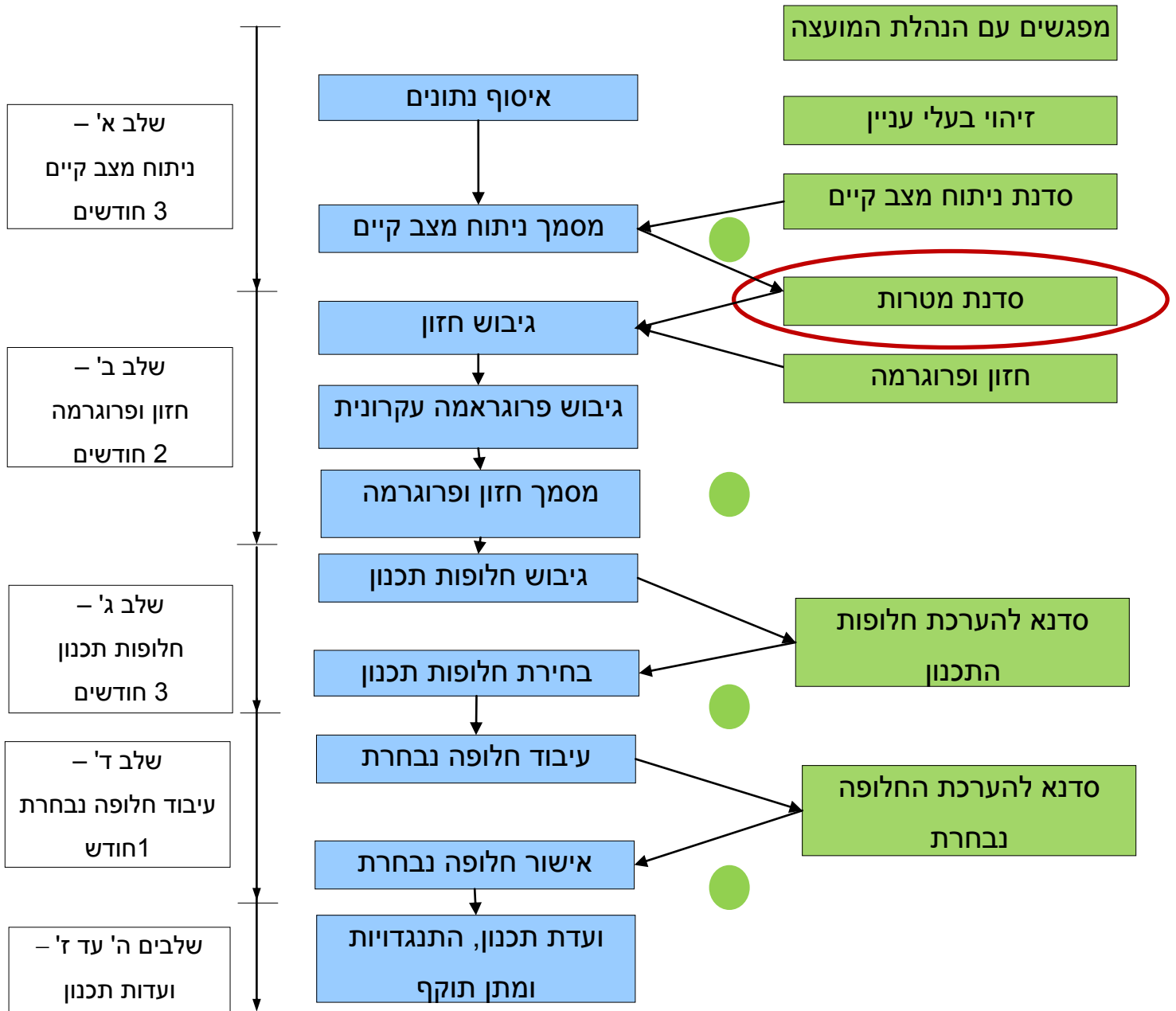
דו"ח זה מתאר את סדנת המטרות שנערכה ב-15.6.2016 עם קבוצת של בעלי עניין מוגדרים שהוזמנו מקרב כלל היישובים והמועצה (רצ"ב רשימת משתתפים בהמשך). תפקיד הסדנא הייתה להגדיר סט מטרות של נציגי הציבור במועצה כחלק מתהליך קביעת מטרות לתכנית ביחד עם תשומות נוספות שתגענה מצוות התכנון, מהמועצה עצמה ומנציגי וועדת ההיגוי של התכנית המייצגים כולם בעלי עניין שונים של תהליך הכנת התכנית.

ניתן לקבל מידע נוסף על התכנית באתר האינטרנט של המועצה:

אירווינג פייביש	ניר מעוז	טובי אלפנדרי	דלית גסול	רם איזנברג
לביא נטיף מהנדסים	לשם שפר	סדן לובנטל	רחל ברקן	תנור גבריאלי

להלן תרשים זרימה של תהליך הכנת התכנית. פעולות שיתוף בעלי העניין מסומנות ברקע ירוק. סדנת המטרות מסומנת באובל אדום.

תרשים זרימה של תהליך הכנת התכנית

סיכום סדנת המטרות

הסדנא נערכה ב- 15.06.2016 בהשתתפות של 28 תושבים של המועצה ובהנחיית צוות התכנון. לסדנא קדמו דברי הפתיחה של ראש המועצה והצגה של ראש צוות התכנון לגבי הממצאים המרכזיים שעלו מניתוח המצב הקיים של המועצה על מרכיביה, במסגרת הכנת תכנית אב אסטרטגית למועצה.

מפגש המטרות התקיים במתכונת סדנאית שמטרתה לתת כלים לשיקוף הרצונות המצרפיים של תושבי המועצה בעיצוב עתידם וכחלק מחזון המועצה. חזון זה מטרתו לצייר את תמונת העתיד הרצויה למועצה, ויהווה את הבסיס לעיצוב החלופות השונות של התכנית בהמשך ואת הבסיס המרכזי ליצירת אמות המידה לבחירת החלופה הנבחרת.

במהלך הסדנא העלו המשתתפים את המטרות המרכזיות של המועצה האזורית דרום השרון, לפי תפישת עולמם וכחלק מהגדרת חזונה. מיד לאחר מכן - בשלב השני של הסדנא – דורגו המטרות השונות, שהועלו לשם קבלת סט ממוקד של מטרות הציבור.

בניתוח להלן מוצגים 3 לוחות המהווים שלבים בניתוח תוצאות הסדנא עד להצבת לוח סופי:

- לוח 1 להלן מציג את מטרות הבסיס כפי שעלו בסדנא. המטרות מוצגות על פי הניסוח המקורי של המציע, ואת הניקוד של הדרוג בפועל של המשתתפים את המטרות הבסיסיות שהוצגו בסדנא מהגבוה ביותר עד לנמוך ביותר.
- לוח 2 חיבר בין מטרות שונות שהביאו מטרות דומות לצורך יצירת מטרה רחבה יותר. בלוח זה ניתן להתחקות אחרי דרך עיצוב המטרות.
- לוח 3 להלן מציג 13 מטרות מרכזיות שרוכזו ועובדו מתוך סדנת המטרות כמהלך ראשון לעיצוב חזון היישוב מנקודת המבט של תושבי המועצה.

המשתתפים:

- מר מוטי דלג'יו, ראש המועצה
- הגב' נילי יוגב, מהנדסת המועצה
- צוות ועדת התכנות
- אדר' גידו סגל – ראש צוות תכנון
- טובי אלפנדרי - יועץ החברה, צוות התכנון
- מילנה ודמיד – חגי דביר -גידו סגל אדריכלים

שם	נציגי הישובים
1. גיל שגיא	אייל
2. נוי בריכט	בית ברל
3. יוגב שריד	גבעת חן
4. רונן ברקאי	גבעת חן
5. גל פאר	גן חיים
6. יריב אגמון	גן חיים
7. שי כספי	גני עם
8. אופיר גרינברג	גני עם
9. איתי פלד	חגור
10. יניב כסיף	חורשים
11. אלי דלה	ירחיב
12. משה פרין	ירקונה
13. אריאל רטנר	ירקונה
14. איתן זלמנסון	כפר מלל
15. רועי סער	כפר סירקין
16. דורון מורגן	מגשימים
17. אבי כרמי	מגשימים
18. אביטל יוגב	מתן
19. אייל אברמוב	נווה ירק
20. קדיש דור	נווה ירק
21. דורית חבני	נחשונים
22. אביטל הנדל	נחשונים
23. יעקב פנר	ניר אליהו
24. מישקה גבאי	עדנים
25. רפי עשת	עינת
26. ליאור חכמון	צור יצחק

שם	נציגי הישובים
ישוב	
27. אמיל עזרן	צור נתן
28. זאב פתאל	שדי חמד

לוח 1: המטרות כפי שהועלו על ידי המשתתפים לאחר דירוגן ע"י המשתתפים

מס	היעד	ניקוד
1	חיזוק החקלאות בדגש על חקלאות מקיימת (הקטנת העלויות לחקלאי)	24
2	הגדלת מקורות התעסוקה וההכנסה של תושבי המועצה	23
3	שימור הצביון הכפרי של היישובים והמועצה	23
4	חיזוק הזיקה והזהות של התושב לקרקע, למועצה וליישוב	20
5	חיזוק הטיפול באוכלוסיות מוחלשות ומיוחדות	16
6	שיפור איכות התשתיות ביישובים	15
7	שמירה על האיום על קרקעת המועצה מפני רשויות סמוכות	14
8	פיתוח אטרקציות תיירותיות ברמת המועצה	12
9	שיפור הביטחון האישי של תושבי המועצה	11
10	הגדלת שיתופי הפעולה עם האזור בתחומי התיירות התברואה, הסביבה	10
11	חיזוק הדימוי של היישובים מול השלטון המרכזי	9
12	הגדלת מקומה של המועצה בפיתוח הכלכלי והניהול	7
13	שאיפה לאיזון דמוגרפי של היישובים	6
14	השאת האוכלוסייה הצעירה כאן	6
15	הגדלת רמת השירותים ליישובים על בסיס יתרון לגודל מקומי/אזורי	6
16	פיתוח תיירות לתיירי חוץ	6
17	חיזוק חיי הקהילה במועצה וביישובים	5
18	חיזוק הקשר בין היישובים ברמה החברתית והפיסית	4
19	הגדלת כמות השצ"פ האיכותי ליישובים	4
20	הגדלת מאגרי המים	3
21	הגדלת פתרונות הקבורה בתוך המועצה/ ביישובים	2
22	מניעת תפישת הקרקעות ע"י מתעשרים חדשים	1
23	שיפור מערך התכנון של המועצה	0

לוח 2: תוצרים של סדנת המטרות בדרום השרון - עיבוד צרוף יעדים קרובים

מס	היעד	ניקוד	תחום	יעד מתווסף
3	שימור הצביון הכפרי של היישובים והמועצה (שימור החקלאים)	27	צביון	20, 22
10	חיזוק הדימוי ורמת השירותים ליישובים על בסיס יתרון לגודל מקומי/אזורי	27	אזורי	21, 11, 15
1	חיזוק החקלאות בדגש על חקלאות מקיימת	26	חקלאות	
2	הגדלת מקורות התעסוקה וההכנסה של תושבי המועצה	23	תעסוקה	
4	חיזוק הזיקה והזהות של התושב לקרקע, למועצה וליישוב	20	זהות	
6	שיפור איכות התשתיות והחזות ביישובים	19	תשתיות	19
8	פיתוח אטרקציות תיירותיות ברמת המועצה לתיירות פנים וחוץ	18	תיירות	16
5	חיזוק הטיפול באוכלוסיות מוחלשות ומיוחדות	16	רווחה	
7	שמירה על האיום על קרקעת המועצה מפני רשויות סמוכות	14	קרקע	
13	שאיפה לאיזון דמוגרפי של היישובים תוך השארת הצעירים	12	דמוגרפיה	14
9	שיפור הביטחון האישי של תושבי המועצה	11	ביטחון	
17	חיזוק חיי הקהילה במועצה וביישובים תוך חיזוק הקשר ביניהם	9	קהילה	18
12	הגדלת מקומה של המועצה בפיתוח הכלכלי והניהול והמשך ייעול עבודתה	7	מועצה	23

לוח 3: תוצרים של סדנת המטרות בדרום השרון - מטרות מרכזיות

מס	היעד	סיסמא	ניקוד
1	שימור הצביון הכפרי של היישובים והמועצה (שימור החקלאים)	שמירת הצביון הכפרי	27
2	חיזוק הדימוי ורמת השירותים ליישובים על בסיס יתרון לגודל מקומי/אזורי	הגדלת שת"פ אזורי	27
3	חיזוק החקלאות בדגש על חקלאות מקיימת	חיזוק החקלאות	26
4	הגדלת מקורות התעסוקה וההכנסה של תושבי המועצה	הרחבת תעסוקה ופרנסה	23
5	חיזוק הזיקה והזהות של התושב לקרקע, למועצה וליישוב	חיזוק זיקה וזהות למקום	20
6	שיפור איכות התשתיות והחזות ביישובים	שיפור התשתיות	19
7	פיתוח אטרקציות תיירותיות ברמת המועצה לתיירות פנים וחוץ	פיתוח תיירות פנים וחוץ	18
8	חיזוק הטיפול באוכלוסיות מוחלשות ומיוחדות	דאגה לאוכלוסיות רווחה	16
9	שמירה על האיום על קרקעת המועצה מפני רשויות סמוכות	הסרת איום אבדן קרקעות	14
10	שאיפה לאיזון דמוגרפי של היישובים תוך השארת הצעירים	שאיפה לאיזון דמוגרפי	12
11	שיפור הביטחון האישי של תושבי המועצה	הגדלת הביטחון האישי	11
12	חיזוק חיי הקהילה במועצה וביישובים תוך חיזוק הקשר ביניהם	חיזוק חיי הקהילה	9
13	הגדלת מקומה של המועצה בפיתוח הכלכלי והניהול והמשך ייעול עבודתה	הגדלת מרכזיות המועצה	7

עיקרי הדיון

תוצאות הסדנא מובילות אותנו לארבעה יתדות עליהם יש לבנות את התכנית: הצביון, היחסים האזוריים, הכלכלה והחברה:

- **צביון כפרי וחקלאי** - התושבים מבינים ושואפים לשמר את הצביון הכפרי של היישובים והמועצה, חיזוק הזיקה והזהות של התושב לקרקע, למועצה וליישוב, כשבד בבד עם כך מגיעה דרישתם לחיזוק החקלאות ושילובה במערך השטחים הפתוחים של המועצה ומרחביה. לזה מצטרפת הדרישה לשיפור איכות התשתיות הקיימות ביישובים.

- **מערך יחסים מושכל עם האזור** - היחסים האזוריים המתייחסים לעוקצם ולדובשם של יחסים אלה: חיזוק הדימוי של המועצה ביחס ליישובים השכנים והשלטון המרכזי ע"י הגדלת מרכזיותה של המועצה בפיתוח הכלכלי והניהול, הגדלת השת"פ האזורי שיביא בעקבותיו גם להעלאת רמת השירותים הכוללת שיקבלו התושבים. זאת לצד, שמירה מפני האיום על קרקעות המועצה מפני רשויות סמוכות

- **פיתוח הכלכלה והתעסוקה** - אלמנט שלישי מופנה לצורך המידי בהגדלת מקורות התעסוקה וההכנסה של תושבי המועצה הן לצרכי קליטה והן לצרכי שיפור מערך השירותים שהמועצה יכולה להעניק. בתוך אלמנט זה ניתן להכניס את פיתוח החקלאות והן את פיתוח התיירות פנים וחוץ יחדיו.

- **חיזוק החברה והקהילה** - שאיפה לאיזון דמוגרפי של היישובים תוך השארת הצעירים, שיפור הביטחון האישי של תושבי המועצה, חיזוק חיי הקהילה במועצה וביישובים, תוך חיזוק הקשר ביניהם, להעלאת רמת השירותים הכוללת שיקבלו התושבים תוך כדי חיזוק הטיפול באוכלוסיות מוחלשות ומיוחדות.

ארבעת יתדות התכנית קשורות ומחוברות היטב אחת לשנייה והתמקדות בהשגת כל אחת מהן חייבת לבוא בו זמנית עם השגת גם האחרות. יתדות אלה מתכתבות עם חזון המועצה, כפי שהוצג בסוף הדיון על ידי ראש המועצה דר' מוטי דלג'יו:

- מועצה איזורית המשתלבת במרחב הכפרי והעירוני ואיתנה חברתית וכלכלית.
- מועצה בעלת זהות כפרית חקלאית, המשמרת את ערכי ההתיישבות והעבודה ופועלת לשמירת השטחים החקלאים והמרחבים הפתוחים.
- התחדשות מתמדת ופיתוח מבוקר של יישוביה, פיתוח מקורות תעסוקה חקלאיים ולא חקלאיים ידידותיים לסביבה לטובת תושביה.
- יצירת יחס גומלין טובים ושיתוף פעולה עם שכנותיה.

תמונות מהסדנא

חגי דביר - גידו סגל
אדריכלים ומתכנני ערים

רם
איזנברג

דלית
גסול

טובי
אלפנדרי

ניר
מעוז

אירווינג
פייביש

תנור
גבריאל

רחל
ברקן

סדן
לובנטל

לשם
שפר

לביא נטיף
מהנדסים